

Project 'Schoolreizen fifty-fifty met school'

Januari 2020

Gemiste kansen als kind hebben levenslange gevolgen¹. Leergeld wil daarom kinderen van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met een smalle beurs meer kansen geven om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen en om samen met andere kinderen mee te kunnen doen in vrije tijd en vooral op school.

Eén op de negen kinderen

In Nederland groeien 378.000 kinderen in armoede op (één op 9 kinderen)¹. Hoewel er voorzieningen zijn om die kinderen te helpen, wordt hiermee nog niet de helft van hen bereikt. Vooral als zij daardoor kansen missen op school, lopen zij een groot risico voor hun toekomst. Leergeld² helpt deze gezinnen door persoonlijke benadering, omdat onze vrijwilligers bij mensen **thuis** komen.

Het effect van armoede op een kind

Kinderen uit minima gezinnen lopen grotere risico's dan een gemiddeld kind¹: slechtere schoolprestaties, voortijdig schoolverlaten, meer gezins- en gedragsproblemen, meer armoede in volwassenheid en bij eigen kinderen, en in relatie met ongezond gedrag een gemiddeld 6 jaar lagere levensverwachting. Onderzoek heeft verder laten zien dat armoede leidt tot een daling van het IQ met 11 – 13 punten

Armoede bij kinderen in Amsterdam

- Amsterdam telt ruim 27.000 kinderen, die in armoede leven (23% van de kinderen 5 t/m 18 jaar)³,
- waarvan maar liefst 73% met een niet-westerse achtergrond,
- 71% van hen krijgt van de gemeente een scholierenvergoeding en 65% heeft een stadspas, die onder meer toegang geeft tot sportclubs en deelname aan muziek, toneel e.d.
- Maar er is een grote groep gezinnen met een smalle beurs die geen stadspas heeft: kinderen van werkende armen, mensen met schulden of veel medische kosten of ongedocumenteerden.
- Soms hebben gezinnen recht op een stadspas, maar vragen zij dat niet (uit schaamte, trots, laaggeletterden).
- En als gezinnen al gebruik maken van de stadspas of de scholierenvergoeding, is die vaak niet genoeg om mee te kunnen op een buitenlands schoolreis én voor bijles, een fiets én een laptop.

Al met al schat Leergeld Amsterdam dat het om zo'n 10.000 kinderen gaat, die geen of onvoldoende gebruik kunnen maken van bestaande kindvoorzieningen. Daar richt Leergeld Amsterdam zich op.

Project 'Schoolreizen fifty-fifty met school'⁴

Schoolreizen zijn een erkend middel om de leefwereld van kinderen en hun blik op de wereld te verbreden, zeker de grotere, buitenlandse reizen. Hoewel overtuigd van de waarde van zulke schoolreizen, vragen veel scholen daarvoor een eigen bijdrage, omdat zij dat niet uit hun onderwijsbudget kunnen betalen. Ondertussen heeft dat wel selectieve invloed op de toestroom van kinderen naar hun school en blijven kinderen met een krappe beurs thuis. Media en de politiek signaleren al lang, dat dit tweedeling en segregatie versterkt. Maar de onderwijsvrijheid geeft de overheid hier weinig grip op. Daardoor gaat het al jaren zo.

Alleen: arme kinderen van nu kunnen niet wachten. Vandaar het project 'Schoolreizen fifty-fifty met school'. Het project 'Schoolreizen fifty-fifty' bestaat uit samenwerkingsafspraken met scholen, waarbij Leergeld aanbiedt om 50% van de kosten (tot max € 350,=) van een schoolreis te betalen als de school de rest betaalt. Deze fifty-fifty aanpak is een win-win situatie voor zowel ouder/kind als school. Het kind kan mee op schoolreis en de school hoeft niet te bepalen welke kinderen voor een tegemoetkoming in aanmerking komen, omdat Leergeld de kinderen daarvoor aanmeldt en de kosten voor 50% vergoedt. Leergeld hanteert voor dit project een groeimodel, want Amsterdam is te groot om dit in één keer voor veel scholen op te zetten. Op middel- lange termijn is het doel dat alle scholen in Amsterdam mee doen aan zo'n regeling. Het lange termijn doel is dat deze aanpak overbodig wordt, omdat het landelijk onderdeel wordt van het onderwijspakket van scholen.

De Leergeld-aanpak werkt

- De werkzaamheid van de Leergeld-formule is zichtbaar in het Rapport van de Hogeschool Amsterdam⁵ en het rapport van het Instituut voor Publieke Waarden van de Vrije Universiteit⁶.
- De Leergeld-formule bevordert kansengelijkheid en bestrijdt segregatie. Zie SER¹ of de Kinderombudsman⁶. Leergeld Amsterdam⁷ heeft van september 2017 t/m december 2019 zo'n 2200 kinderen steun in natura geboden. Leergeld verwees ook 800 kinderen voor steun naar de scholierenvergoeding van de gemeente, Jeugdfonds Sport, Jongerecultuurfonds en fonds SINA en 600 gezinnen naar maatschappelijke werk, schuldhulp, jeugdhulp e.d.

¹ Sociaal Economische Raad, maart 2017, <https://www.ser.nl/nl/publicaties/opgroeien-zonder-armoede>

² Er zijn 107 stichtingen Leergeld in 267 gemeenten, die hun werkwijze aanpassen aan de lokale situatie. Leergeld A'dam functioneert sinds 1-9-2017.

³ Armoedemonitor gemeente Amsterdam, november 2018, blz. 30 en 36

⁴ Andere projecten: 'Kinderen van werkende armen', 'Ongedocumenteerde kinderen', 'Meer kansen door bijles', 'Meedoen met een fiets' en 'Laptops'.

⁵ <http://leergeldamsterdam.nl/wp-content/uploads/2019/09/190925-onderzoeksrapport-capita-selecta.pdf>

⁶ <https://www.leergeld.nl/dit-is-leergeld/effectiviteit/>, <https://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fck-uploaded/2017.12.05RapportAllekinderenkansrijk.pdf>

⁷ Krelis Louwenstraat 1–D03, 1055 KA Amsterdam, 020-7749025, KvK nr. 67210783, Bank NL36 RABO 0315 1428 04,